

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76- 10239

Chișinău

26 septembrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru denunțarea Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova, la 30 mai 2002, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 730 din 26 septembrie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Afacerilor Interne.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru denunțarea Acordului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copia textului Acordului (în limba română – 5 file, în limba rusă – 9 file);
4. Argumentarea oportunității denunțării Acordului – (3 file);
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – (8 file);
6. Tabelul de sinteză – (2 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. Z. Gurău
Tel: 250-482

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	327
"27" 09	2023
Ora	
E-mail:	cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 730

din 26 septembrie 2023

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru denunțarea
Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații
excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale
Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova la 30 mai 2002**

În temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) și alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru denunțarea Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova la 30 mai 2002.

Prim-ministru

Contrasemnează:

2

DORIN RECEAN

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Ministrul afacerilor interne

Adrian Efros

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E**

pentru denunțarea Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova la 30 mai 2002

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se denunță Acordul cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova la 30 mai 2002.

Art. 2. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Comitetului Executiv al Comunității Statelor Independente denunțarea Acordului menționat.

Art. 3. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

ARGUMENTAREA OPORTUNITĂȚII

denunțării Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova, la 30.05.2002

A. Descrierea tratatului

1. Informații generale:

Părțile la tratatul menționat sunt țările membre ale Comunității Statelor Independente. Tratatul nu a fost semnat de către Turkmenistan. Nivelul tratatului este interguvernamental.

Forma și structura tratatului: Acordul este format din Preambul, dispozitivul format din 21 articole și clauzele finale.

2. Informații privind conținutul tratatului:

Obiectul și scopul tratatului: Obiectul și scopul reprezintă conștientizarea importanței organizării și soluționării problemelor referitoare la acordarea ajutorului reciproc în asigurarea cu energie electrică a consumatorilor, precum și unei funcționări durabile a sistemelor electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente în caz de producere a avariilor și altor situații excepționale, dar și lichidării consecințelor acestora la obiectivele electroenergetice.

Tratatele în vigoare pe care este menit să le implementeze, să le amendeze sau substituie: Prezentul Acord nu are misiunea de a implementa, amenda sau substitui un tratat în vigoare.

Termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității tratatului:

Prezentul tratat a fost semnat de Republica Moldova la 30.05.2002 și ratificat prin Legea nr. 48/2003, și a intrat în vigoare la 19.05.2003.

În conformitate cu art. 17 din tratat, Acordul a intrat în vigoare la data trimiterii la păstrare către depozitar a celei de-a treia înștiințări cu privire la realizarea de către Părți a procedurilor interne de intrare în vigoare a acestuia. Pentru Părțile care au trimis înștiințările sale după intrarea în vigoare a prezentului Acord, acesta a intrat în vigoare de la data trimiterii către depozitar a înștiințării respective.

Conform art. 18, prezentul Acord este valabil pe un termen de cinci ani. Acțiunea Acordului se prelungește automat de fiecare dată pe un termen de cinci ani, în cazul în care Părțile nu vor lua o altă decizie.

Conform art. 21, oricare dintre Părți poate denunța prezentul Acord, expediind în acest sens o înștiințare în scris în adresa depozitarului, nu mai târziu de un an până la data emiterii, efectuând obligațiile financiare și de altă natură apărute în timpul acțiunii prezentului Acord.

Modul de amendare a tratatului: Potrivit art. 20 al tratatului, în prezentul Acord pot fi operate modificări și completări, cu acordul comun al tuturor Părților, perfectate prin protocoale respective și care sunt parte indispensabilă a prezentului Acord și care intră în vigoare în ordinea stabilită de articolul 17 al prezentului Acord.

B. Analiza oportunității denunțării tratatului

Existența prevederilor tratatului care permit suspendarea, retragerea rezervelor, denunțarea sau stingerea acestuia: În conformitate cu prevederile art. 21 din tratat, oricare

dintre Părți poate denunța prezentul Acord, expediind în acest sens o înștiințare în scris către depozitar, nu mai târziu de un an până la data denunțării, efectuând obligațiile financiare și de altă natură apărute în timpul acțiunii prezentului Acord.

Partea și instituția care au propus suspendarea, retragerea rezervelor, denunțarea sau stingerea tratatului: Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Motivele care au generat suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatului: Pornind de la scopul Acordului de organizare și soluționare a problematicilor în asigurarea aprovizionării viabile a consumatorilor și funcționarea stabilă a sistemelor electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente în cazuri de accidente și alte situații de urgență, precum și abordarea în comun a problemelor de prevenire a accidentelor, precum și a altor situații de urgență și eliminarea consecințelor acestora la instalațiile de energie electrică, reliefăm că în circumstanțele în care Republica Moldova, începând cu luna octombrie 2021 se confruntă cu o criză energetică fără precedent, cauzată în mare parte de limitarea livrărilor de gaze naturale furnizate de SAP „Gazprom”, și ca urmare a multiplelor atacuri asupra infrastructurii energetice a Ucrainei (în mod particular electroenergetice) a fost pusă în pericol funcționarea sistemului electroenergetic din Republica Moldova (care la data de 15 și 23 noiembrie s-a scontat și cu deconectarea totală a sistemului electroenergetic - blackout-uri), prevederile Acordului respectiv devin irelevante și practic inaplicabile pentru Republica Moldova.

În acest context, Republica Moldova și Ucraina au realizat unele teste privind decuplarea sistemelor electroenergetice de la sistemul electroenergetic unificat (UPS/IPS), respectiv, din această zi, aceste sisteme nu s-au mai reconectat și au funcționat în regim izolat în raport cu sistemul unificat. Astfel, urmare a mai multor acțiuni, la data de 16 martie 2022, operatorii de transport și sistem de energie electrică din Europa Continentală au realizat sincronizarea de urgență a Sistemului de Energie Continental European al ENTSO-E cu sistemele electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei. Drept urmare, operatorul sistemului de transport al energiei electrice IS „Moldelectrica” este în proces de implementare/transpunere a prevederilor Codului de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic în cadrul ENTSO-E.

În sensul celor expuse, constatăm faptul că prevederile tratatului sunt învechite și nu corespund obiectivelor electroenergetice actuale ale Republicii Moldova.

Acțiuni întreprinse pentru evitarea suspendării denunțării sau stingerii tratatului:

După anul 2002 au apărut forme noi de dirijare a sistemului electroenergetic, iar conform motivului invocat, ultimele evenimente în context regional au schimbat prioritățile și necesitățile de cooperare ale Părților.

În cazul suspendării, existenței suspendării totale sau parțiale și prevederile concrete care sunt suspendate: Odată cu denunțarea Acordului vor fi încetate efectele juridice ale acestuia.

Durata suspendării: Denunțarea Acordului semnifică încetarea ireversibilă a efectelor juridice ale acestuia.

Evaluarea consecințelor politice pe plan intern, la nivel bilateral, regional și multilateral: În contextul evaluării posibilelor repercusiuni ulterioare denunțării, se menționează că denunțarea Acordului nu va aduce consecințe pe plan intern, la nivel bilateral, regional și multilateral.

Evaluarea cantitativă și calitativă a consecințelor financiar-economice sau de altă natură: Denunțarea Acordului nu va genera consecințe financiar-economice și nu va afecta nivelul de reacționare în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice sau de altă natură.

Necesitatea modificării legislației interne sau adoptării unor acte normative noi: Denunțarea Acordului nu necesită modificarea legislației interne sau adoptarea unor acte normative noi.

Necesitatea modificării sau lichidării unor structuri existente: Denunțarea Acordului nu necesită modificarea sau lichidarea unor structuri existente.

Necesitatea elaborării unui plan de acțiuni care să asigure suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatului: Nu este necesară elaborarea unui plan de acțiuni care să asigure denunțarea tratatului.

Consecințele în raport cu alte părți la tratat și cu părțile terțe: Denunțarea Acordului nu va aduce consecințe în raport cu celelalte Părți ale Acordului.

Posibilitatea și necesitatea încheierii unor alte tratate în cazul denunțării sau stingerii tratatului existent: Nu este necesară încheierea unui alt Acord.

În contextul celor expuse, precum și în temeiul prevederilor legislației în vigoare a Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne consideră oportună aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru denunțarea Acordului cu privire la ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale la obiectivele electroenergetice ale statelor membre ale Comunității Statelor Independente, semnat la Moscova la 30.05.2002.

Secretar de stat

Jana COSTACHI